

Extravasering av kontrastmedel Röntgen HSV

Hitta i dokumentet

[Allmänt](#)
[Riskfaktorer](#)
[Riskreducering](#)
[Allvarliga fynd/tecken vid extravasering](#)
[Handläggning](#)

[Volym \$\leq 10\$ ml](#)
[Volym \$\geq 10\$ ml](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)

Allmänt

Om kontrastmedel sprutas utanför blodkärlen kan det leda till smärta, ödem- och blåsbildning, samt i svåra fall nekros. Några åtgärder för att minimera skadan presenteras nedan.

Riskfaktorer

- Dåligt PVK-/nålläge
- Tunna, sköra vener
- Hög injektionshastighet
- Multipla punktioner i samma ven
- Injektion med tryckspruta
- Veninfart i strålbehandlad extremitet eller i vener där man givit cytostatika
- Dåligt lymfdränage/venöst avflöde
- Barn
- Medvetlösa patienter
- Arteriell insufficiens (kan förvärra symtom)
- Diabetes mellitus (kan förvärra symtom)

Riskreducering

- PVK, om möjligt. Ej butterfly.
- Kontrastmedel i iso-osmolära koncentrationer.

Allvarliga fynd/tecken vid extravasering

- Progredierande smärta/erythem
- Ödem
- Nedsatt vävnadsperfusion
- Nedsatt sensibilitet
- Blåsbildning

Då dessa fynd/tecken kan dröja upp till ett dygn ska patienten informeras och uppmanas att höra av sig till ansvarig vårdinrättning om symtom uppträder.

Handläggning

Med låg- och iso-osmolära kontrastmedel uppträder i de flesta fall inga allvarliga skador, många gånger inte heller några symptom alls. Aspiration av kontrastmedel, glukokorticoider, vasodilatatorer, hyaluronidas etc. har ingen effekt.

Volym ≤ 10 ml

Ingen åtgärd

Volym ≥ 10 ml

- Högläge av aktuell extremitet, observation
- Instruera patienten/avdelningen om utvärdering av smärta, blåsbildning, induration, temperatur och sensibilitet
- Lokalbehandling med is i plastpåse – symptomlindring
- Om allvarliga fynd uppkommer ska sjukhusläkare konsulteras

Uppdaterat från föregående version

2023-04-06: Årlig uppdatering utan ändring.

2021-10-12: Årlig uppdatering utan ändring.

2020-02-21: Årlig uppdatering utan ändring.

2017-11-08: Reviderad utan ändring.